

RISØR KOMMUNE

Virksomhetsmelding

Årsmelding 2017 og virksomhetsplan 2018

ENHET FOR BOSETTING, OPPLÆRING OG INKLUDERING (EBOI)

Versjon 1.1

Vi skal vokse

- gjennom Kunnskap, Regional utvikling og Attraktivitet

1)	HOVEDMÅL, SATSINGSOMRÅDER OG DELMÅL	3
2)	RISØR KOMMUNES VERDIER	4
2.1	TILTAK FOR Å FREMME VERDIENE	4
3)	ANSVARsomRÅDE OG ORGANISERING	5
3.1	ANSVARsomRÅDE	5
3.2	ORGANISERING	5
4)	ENHETENS ARBEID MED TILTAK I 2018	6
4.1	SATSINGSOMRÅDE KUNNSKAP	6
4.1.1	<i>Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet</i>	6
4.2	SATSINGSOMRÅDE REGIONAL UTVIKLING	6
4.3	SATSINGSOMRÅDE ATTRAKTIVITET: VI SKAL VÆRE EN KOMMUNE DER FLERE FLYTTER INN ENN UT	6
4.3.1	<i>Bosetting av flyktninger</i>	6
4.3.2	<i>Bofellesskap til enslige mindreårige flyktninger (EM)</i>	7
4.4	ORGANISASJONS- OG TJENESTEUTVIKLING	7
4.4.1	<i>Ny organisering av bosettingstjenesten</i>	7
4.5	FOLKEHELSE OG LEVEKÅR	7
4.6	KLIMA OG MILJØ	7
5)	TJENESTEPRODUKSJON	8
5.1	ANTALL OG UTVIKLING I ANTALL BRUKERE	8
5.2	OPPLEVD TJENESTEKVALITET	9
5.3	MÅLT TJENESTEKVALITET	9
5.3.1	<i>Status og mål for indikatorer i kommuneplanen</i>	9
5.4	INTERNKONTROLL: TJENESTEKVALITET	11
5.4.1	<i>Kommunens mål for kvalitetsstyringsarbeidet</i>	11
5.4.2	<i>Vurdering av avviksrapportering siste år</i>	11
5.4.3	<i>Tiltak for å redusere avvik</i>	11
6)	ORGANISASJONSUTVIKLING: ENHETENS UTVIKLINGSARBEID	12
6.1	KOMPETANSEUTVIKLING OG REKRUTTERING DE NESTE 4 ÅR	12
6.1.1	<i>Satse på ledere</i>	12
6.1.2	<i>Utvikle en lærende organisasjon</i>	12
6.1.3	<i>Likestillingstiltak</i>	12
6.1.4	<i>Klart Språk</i>	12
6.2	SAMARBEID MED ANDRE	12
6.2.1	<i>Internt i Risør kommune</i>	12
6.2.2	<i>Eksternt med andre kommuner eller nettverk</i>	13
6.2.3	<i>Samarbeid med frivillig sektor</i>	13
6.3	MEDARBEIDERUNDERSØKELSE	13
6.3.1	<i>Siste medarbeiderundersøkelse</i>	13
6.3.2	<i>Enhetsleders kommentar</i>	13
6.4	INTERNKONTROLL: HMS	13
6.4.1	<i>Kommunens mål for HMS-arbeidet</i>	13
6.4.2	<i>Vurdering av avviksrapportering</i>	14
6.4.3	<i>Tiltak for å redusere avvik</i>	14
6.4.4	<i>Forebygge og håndtere uønskede hendelser</i>	14
7)	REGNSKAP 2017 OG BUDSJETT 2018	15
7.1	REGNSKAP 2017	15
7.2	BUDSJETT 2018	16
8)	SAMLET VURDERING AV ENHETENS UTFORDRINGER	18

1) Hovedmål, satsingsområder og delmål

Hovedmålet “Vi skal vokse” er kommunens overordnede mål som alle andre mål skal peke mot.

Satsingsområdene kunnskap, regional utvikling og attraktivitet er områder hvor kommunen ønsker å ha spesiell fokus i kommuneplanperioden for å nå hovedmålet om å vokse. Innenfor hvert satsingsområde er det satt to **mål**.

Folkehelse, bedre levekår og klima er **gjennomgripende tema** i hele kommuneplanen, og skal være det for all vår virksomhet.

2) Risør kommunes verdier

Risør kommune har besluttet at følgende verdier skal være fremtredende i vår organisasjon:

Løsningsorientert

- Være fleksibel, kreativ og søke etter gode løsninger
- Benytte ansattes ressurser og bidra til tverrfaglig samarbeid
- Ta initiativ, vise engasjement og ta ansvar
- Gi konstruktiv tilbakemelding
- Være en miljøbevisst kommune

Trygghet

- Utvikle ansattes kompetanse
- Arbeidsoppgavene skal harmonisere med egen kompetanse
- Arbeidsplassen skal være fri for mobbing og baksnakking
- Holde avtaler

Åpenhet

- Det er riktig å si fra om feil og mangler
- Sikre god informasjonsflyt
- Størst mulig grad av medvirkning
- Gjensidig åpenhet mellom enhetene, ledelse og ansatte – være en ”vi-kommune”

Likeverd

- Behandle hverandre med respekt
- Bli hørt og sett
- Være inkluderende
- Ulikhet er en styrke

2.1 TILTAK FOR Å FREMME VERDIENE

Enhet for bosetting, opplæring og inkludering skal i 2018 bygge en kultur som skal ivareta de tjenester vi skal yte på en måte som sikrer at Risør kommunes verdier ivaretas. Dette skal vi gjøre ved å:

Bruke verdidokumentet aktivt på hver arbeidsplass

Ha fokus på medarbeiderskap og arbeidsmiljø

Skape gode samarbeidsarenaer hvor arbeidsglede oppleves

3) Ansvarsområde og organisering

3.1 ANSVARSOMRÅDE

Enhet for bosetting, opplæring og inkludering (EBOI) har som ansvar å bosette flyktninger, sikre at alle flyktninger blir ivaretatt og kvalifisert til et liv i Norge med aktiv deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Enheten har ansvar for Voksenopplæringen hvor fokus er på norsk – og samfunnsfagopplæring og vi har en avdeling hvor vedlikehold av ferdigheter i grunnskole er i fokus.

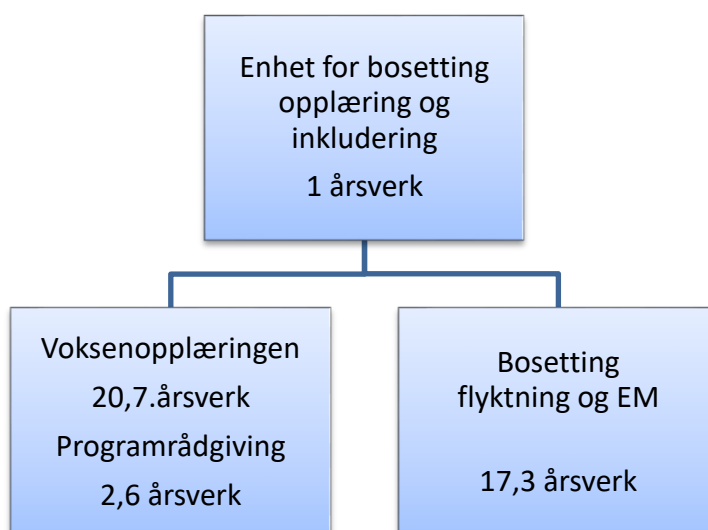
Enheten følger introduksjonsloven, opplæringsloven og barnevernsloven.

Vi skal etablere gode inkluderings- arenaer for alle. Våre flyktninger og andre med behov skal motta tjenester av god kvalitet og av kompetente ansatte. Enheten skal bidra til at den enkelte får mulighet til å utvikle selvstendighet, samt leve- og bo kompetanse. Den enkelte skal ha en trygg, aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre.

3.2 ORGANISERING

Enheten ble etablert i 2017 og er i prosess for omorganisering og nedbemanning ved årsskiftet 17/18.. I løpet av 2017 og januar 2018 omorganiseres bosetting enslige mindreårige. Vi avvikler to kollektiver og skal drifte videre et kollektiv med ordinær turnus. Andre ungdommer skal bo i egne hybler eller etter husvertprinsippet. Enkelte skal også overføres til fosterhjem.

En gruppe ansatte fra kollektiver vil få i ansvar å følge opp ungdommer som ikke bor i kollektiver, samt bidra med veiledning og miljøarbeid for ordinære flyktninger etter behov. Gruppen vil få base på kommunehuset og skal drifte generell bosetting, opplæring og inkludering. Tjenesten vil bestå av fagansvarlige, flyktningkonsulenter, miljøterapeuter og miljøarbeidere. Organiseringen harmonerer med intensjonen i vedtaket om å etablere EBOI.

Antall årsverk som ligger i forslag til budsjett 2018

4) Enhetens arbeid med tiltak i 2018

4.1 SATSINGSOMRÅDE KUNNSKAP

4.1.1 Vi skal ha skoleresultater over landsgjennomsnittet

I Enhet for bosetting, opplæring og inkludering (EBOI) er det kultur for at utdanning er attraktivt og viktig.

Utgangspunktet for læring og integrering er at den enkelte blir møtt med respekt for bakgrunn og fremtid.

Dette gjør vi ved å:

- Fremme et godt læringsmiljø, gjøre tiltak for å hindre utvikling av problematferd
- Gi traumebasert omsorg i bosetting av enslige mindreårige
- Heve ambisjonene på alle ferdighetsnivåer, hvor også de flinkeste stimuleres til videre læring og talenter skal løftes fram
- Heve flerkulturell kompetanse og fokus på integrering av innvandrere
- Fremme en holdning om at skole er viktig for framtidige valgmuligheter og deltakelse i samfunns- og arbeidsliv
- Sikre godt samarbeid mellom hjem og skole
- Sikre godt samarbeid mellom enheten og næringsliv

4.2 SATSINGSOMRÅDE REGIONAL UTVIKLING

- Sikre godt samarbeid mellom enheten og NAV Risør, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand.
- Sikre godt samarbeid mellom enheten og Familiehuset i Gjerstad samt flyktningetjenesten i Vegårshei
- Samarbeide med andre kommuner i regionen vedrørende bosetting enslige mindreårige
- Delta i Faglig Forum for Kommunalt Flyktningarbeid (FFKF)
- Delta i Flyktningfaglig Forum Øst i Agder
- Samarbeid med barnevernet Øst i Agder
- Samarbeide med andre kommuner i regionen vedrørende grunnskoleopplæring for voksne, også innen spesialundervisning
- Samarbeide med voksenopplæringssentrene i Aust- Agder på ledernivå og på lærernivå

4.3 SATSINGSOMRÅDE ATTRAKTIVITET: VI SKAL VÆRE EN KOMMUNE DER FLERE FLYTTER INN ENN UT

4.3.1 Bosetting av flyktninger

Bosetting av flyktninger i 2017 er gjennomført i tråd med bystyrets vedtak og i tillegg har vi bosatt 19 flyktninger ved familiejenforening. IMDi' anmodning for 2018 er 10 flyktninger hvorav 2 er enslige mindreårige. Dette er en kraftig reduksjon og vi må mer enn 10 år tilbake i tid for å finne tilsvarende lave tall.

4.3.2 Bofelleskap til enslige mindreårige flyktninger (EM)

Risør kommune er anmodet om å motta kun to enslige mindreårige flyktninger i 2018, hvorav en av disse kan være under 16 år. Det opprettholdes kun ett bofelleskap med 6 – 8 beboere. De resterende ungdommene skal kvalifiseres til et selvstendig liv og bor eller skal bosettes i egne hybler. Husvert prinsipp skal brukes for noen og vi får noen i fosterhjem. Vi har tilsammen 25 ungdommer som følges tett.

4.4 ORGANISASJONS- OG TJENESTEUTVIKLING

4.4.1 Ny organisering av bosettingstjenesten

Tjenesten EM omorganiseres ved årsskiftet 2017/2018, som er et resultat av færre bosettinger av barn, og dermed en kraftig reduksjon av inntekter. Tjenesten EM beholder et kollektiv med ordinær turnus og drift. Det opprettes et bosettingsteam som vil inkludere våre flyktningkonsulenter. Teamet vil sammen kunne sikre en kvalitativ bedre tjeneste for alle vi bosetter.

4.5 FOLKEHELSE OG LEVEKÅR

Enhetens avdelinger samarbeider med primær- og sekundær helsetjeneste samt frivillige organisasjoner for både psykisk og fysisk helse.

Ansatte i tjenestene har fokus på veiledning i kosthold, døgnrytme, aktivitet, og trivsel. Helsedager fokuserer på vold i nære relasjoner og det arbeides konstruktivt med ICDP i helse- og flyktning tjenesten.

4.6 KLIMA OG MILJØ

Enheten ønsker å bidra til opplæring i energibruk, kildesortering i alle boliger på VIRK og på alle kontorer. Bilbruk begrenses og det er investert i elbil.

5) Tjenesteproduksjon

5.1 ANTALL OG UTVIKLING I ANTALL BRUKERE

Skoleåret 2017-2018 har voksenopplæringen ca. 190 elever fordelt på avdeling Linken og VIRK. Virk har ikke lenger elever fra asylmottak. Risør statlige asylmottak er nedlagt, det samme er Egdehall asylmottak for enslige mindreårige i Gjerstad. Avdeling Linken har 10 elever.

	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Antall elever/klasser	115/ 8	127/ 7	101/ 6	95/ 6	115/ 7	210/1 2	270/ 15	170/ 10
§4A - 2 (spesialundervisning)	8	8	7	7	8	7	9	10

Bosetting av flyktninger i 2017 er i tråd **ikke** i tråd med IMDIs første anmodning på 35 flyktninger, hvorav 5 skulle være enslige mindreårige. Vi har mottatt 30 ordinære flyktninger og 3 enslige mindreårige. I tillegg har vi bosatt 19 flyktninger ved familiejenforening.

Anmodningen for 2018 er 10 flyktninger hvorav to skal være enslige mindreårige. Det vil være kapasitet i den nye organiseringen til å motta to enslige mindreårige og 8 ordinære flyktninger.

Vi mottok til sammen 157 flyktninger i 2015, 2016 og 2017. Det er derfor mange som fortsatt går på introduksjonsprogrammet. I løpet av 2018 vil en stor gruppe fases ut av programmet og VRK vil se på sin organisering av skolen. Gjerstad og Vegårshei vil ikke motta flyktninger i 2018 og det vil etter hvert bli færre elever å selge tjenester til fra disse kommunene.

Introduksjonsprogrammet

Introduksjonsprogram skal tilbys nyankomne flyktninger mellom 18 og 55 år og varighet er normalt to år. Som kan utvides til tre år. Gjennomføring av programmet skal ha økt fokus på resultatoppnåelse: øke antall som er ute på språkpraksisplass for å sikre større overgang til arbeid eller ordinær utdanning. Risør kommune tilbyr et helårlig og fulltids program.

Pr januar 2018 er det ca 70 deltagere i programmet.

Miljøarbeid

Det er utfordrende å skaffe nok og egnede boliger, arbeidet i BKE fortsetter og vi må også leie på det private markedet. Dersom vi får til noe selvbosetting vil dette kunne være effektiviserende i tillegg til en vinn-vinn situasjon når flyktningen får bosette seg i den kommunen de ønsker.

Vi må prioritere bedre kvalitet på miljøarbeid, boveiledning, økonomisk rådgivning/-opplæring og oppfølging av fritidsaktiviteter. Vi skal videreutvikle et godt samarbeid i den nye enheten EBOI.

Bosettingsteamet skal ha fokus på godt miljøarbeid, både for enslige mindreårige i egne hybler og for flyktningfamilier og enslige flyktninger.

Det skal fortsatt tilbys ICDP-veiledning (International Child Development Program) «Mamma og Pappa på borte-bane» i samarbeid med Helsestasjonen. Det tilbys også plasser til de omliggende kommunene for salg.

Barnas situasjon må vies større oppmerksomhet og det skal prioriteres å følge dem inn i fritidsaktiviteter.

5.2 OPPLEVD TJENESTEKVALITET

Voksenopplæringen har ikke gjennomført noen brukerundersøkelse. Det er krevende i forhold til ulikt språknivå hos våre deltakere. En brukerundersøkelse som ikke gjennomføres på morsmålet og muntlig for analfabeter, vil ikke gi noe riktig bilde. Tilbakemeldinger gis gjennom elevsamtaler pr. i dag. Elevrådet på skolen er også med på å sikre elevenes medvirkning.

EM og NAV flyktning har ikke gjennomført brukerundersøkelser i 2016.

5.3 MÅLT TJENESTEKVALITET

5.3.1 Status og mål for indikatorer i kommuneplanen

INNVANDRING

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	DIFFERANSE 2010-2017
Norden	68	80	85	77	80	87	84	83	15
Resten av Europa	240	250	270	290	328	315	318	330	90
Afrika	46	56	61	67	87	111	121	117	71
ASIA med Tyrkia	134	124	140	141	150	190	202	258	124
Sør- og Mellom-Amerika	9	9	9	12	9	7	10	6	-3
Nord-Amerika	11	8	9	10	11	13	14	10	-1
Sum	508	527	574	597	665	723	749	804	296

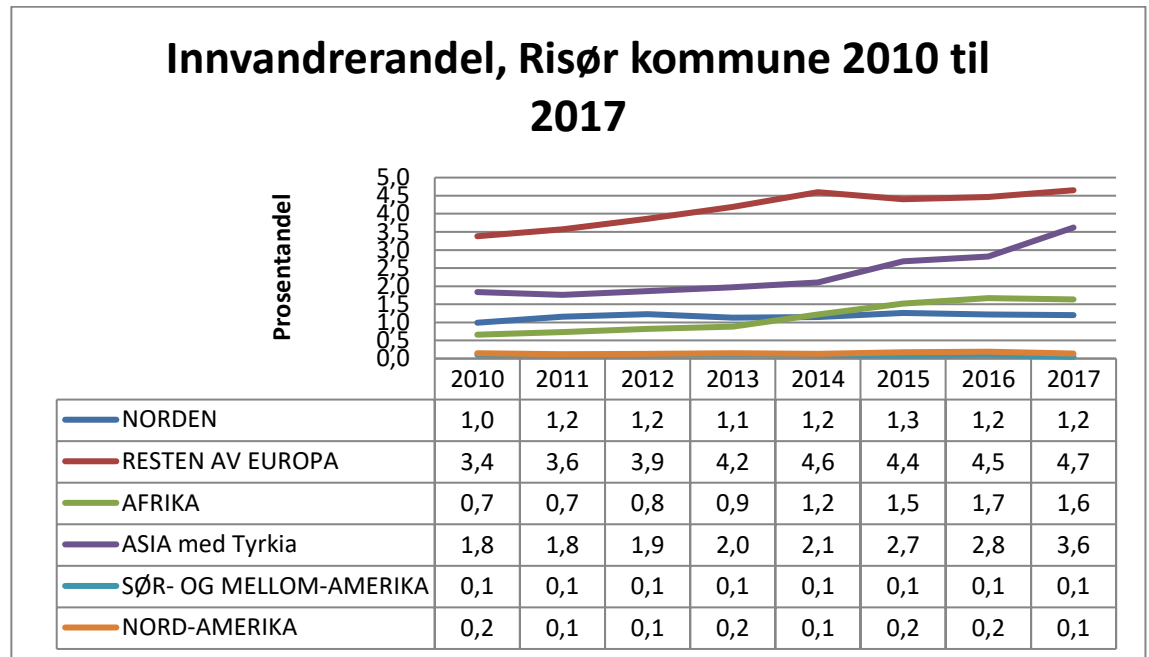
Det har vært en økning i antall innvandrere til Risør kommune fra 2010, spesielt fra Europa og Asia. Spesielt har det vært økning fra Syria, hvor det var 0 innvandrere i 2010 og 91 i 2017. Afghanistan har økt fra 4 personer til 28 personer i denne perioden. For Irak har det vært en nedgang fra 36 personer i 2010 til 18 i 2017.

INNVANDRERANDEL

Innvandrerandelen i Risør kommune har i perioden økt fra 7,1 til 11,3 %. Landsgjennomsnittet er 16,3 %.

Det har vært en økning av innvandrere med både vestlig og ikke-vestlig bakgrunn. Personer med vestlig bakgrunn har økt fra 319 personer i 2010 til 423 personer i 2017 (økning på 104 personer)

Personer med ikke-vestlig bakgrunn har økt fra 189 personer i 2010 til 381 personer i 2017 (økning på 192 personer).

Kilde: SSB. Antall innvandrere etter landbakgrunn, Risør. Som innvandrer regnes personer som har innvandret til Norge selv, eller personer som har både en mor og en far som har innvandret til Norge.

Bosetting av flyktninger

Risør kommune sa seg villig til å bosette inntil 35 flyktninger, hvorav fem enslig mindreårige (EM) i 2015 og videre inntil 40 flyktninger i 2016, hvorav inntil 15 EM (endret til 21 i bystyret 22. 06. 2016) og herav 5 under 15 år. I 2017 var anmodningen 35 flyktninger hvorav 5 enslige mindreårige.

Det er en kraftig reduksjon i bosetting av flyktninger i Norge i 2018. Tallet er redusert med 2/3 for hele landet og for Risør. Det er vanskelig å planlegge en optimal bemanning og kompetanse i tjenestene.

Det er utfordringer knyttet til miljøarbeid, kvalifisering, arbeidsplasser, boliger og boveiledning for tjenesten, uansett antall som kommer i 2018. Vi har fortsatt en stor portefølje å veilede inn i vårt samfunn. Mange flyktninger trenger lang tid på å kvalifisere seg til norsk arbeidsliv eller utdanningssystem.

Status siste periode	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall bosatte	21	11	21	24	12	41	61	60
Bosatte enslige mindreårige (EM)	6	4	4	4	5	5	18	3

5.4 INTERNKONTROLL: TJENESTEKVALITET

5.4.1 *Kommunens mål for kvalitetsstyringsarbeidet*

- Risør kommunes overordnede kvalitetsmål er tilfredse innbyggere, medarbeidere og politikere. Brukertilfredshet skal måles hvert andre år for alle tjenester som leveres av virksomheten.
- Alle virksomheter skal bruke risikoanalyser og sjekklister for å redusere risiko for uønskede hendelser (driftsfeil).
- Om feil, mangler eller avvik likevel skulle oppstå skal feilene rettes og logges, slik at feilstatistikken kan avdekke hvor virksomhetene har systemfeil (forbedringspotensial).
- Virksomhetens ulike enheter skal bruke QM+ for å logge avvik og forbedringsforslag for å kunne få fram sammenlignbare og målbare data for den kvalitet som leveres.
- Ledermøter skal ha som fast punkt på dagsorden: "Kvalitetsrapport", med grafiske avviksoversikter, minimum to ganger årlig.
- I personalmøter skal ledelsen informere om status i kvalitetsregnskapet: avviksoversikt, trender og tiltak.

5.4.2 *Vurdering av avviksrapportering siste år*

Kvalitetssikringssystemet Qm+ har vært i bruk i 2017. Meldinger i QM+ skal gjennomgå av leder og tiltak iverksettes der det er mangler.

5.4.3 *Tiltak for å redusere avvik*

Alle ansatte skal kurses i riktig bruk i 2018. Ledere skal iverksette tiltak og lukke avvik. Rutiner skal utarbeides der det mangler og det skal skapes en felles forståelse for bruk av systemene.

6) Organisasjonsutvikling: enhetens utviklingsarbeid

6.1 KOMPETANSEUTVIKLING OG REKRUTTERING DE NESTE 4 ÅR

6.1.1 Satse på ledere

EBOI har dyktige ledere som har arbeidet i Risør kommune over tid og har god kunnskap om organisasjonen.

6.1.2 Utvikle en lærende organisasjon

For den nye enheten blir det viktig å utvikle den samlede kompetansen slik at vi kan tilby optimale tjenester i den enkelte avdeling. Vi skal være løsningsorienterte og være villige til endrede arbeidsoppgaver innad i organisasjonen.

Avdelingene må dele kunnskap og kompetanse seg imellom.

Vi ønsker å øke kompetansen på flere områder, men det ønskes kompetanse spesifikt på de landene som er mest representert i flyktninggruppen som Somalia, Eritrea, Syria og Afghanistan.

6.1.3 Likestillingstiltak

Enhet for bosetting vil i 2018 gjøre seg kjent med LIM -planen (Likestilling, Inkludering – og Mangfold).

Planen ansees som svært viktig for alle avdelingene.

6.1.4 Klart Språk

Det ble tatt politisk initiativ i 2016 for å bedre språket i politiske saker og i informasjon ut til innbyggere og samarbeidsparter.

2017	I mars ble det gjennomført Klart Språk-kurs for x ledere, saksbehandlere og informasjonsmedarbeidere i enheten. Enheten har jobbet aktivt med å forbedre sine tekster...
2018	Arbeidet med å forbedre språket fortsetter. Enheten vil delta på ny samling for ledere, saksbehandlere og informasjonsmedarbeidere for å jobbe med språkveileder og mal for politiske saker våren 2018.

6.2 SAMARBEID MED ANDRE

6.2.1 Internt i Risør kommune

BTI-modellen, tverrfaglig innsats overfor barn, unge og familier

Arbeidet med å få på plass en fungerende struktur for systematisk tverrfaglig samhandling overfor barn, unge og familier vil fortsette i 2018. Enheten vil bidra til at BTI blir et nyttig verktøy for avdelingene.

SLT

Enheten legger vekt på å ta del i SLT – samarbeidet. Arbeidet vil være i dialog med

politiet, videregående skole, asylmottak og ungdomsskolen. Enheten anser oppvekstforum som en viktig arena for forebygging og samarbeid.

6.2.2 Eksternt med andre kommuner eller nettverk

EM samarbeider med andre kommuner som bosetter enslige mindreårige. I utvikling av husvertrpinsippet for bosetting av EM har vi brukt erfaringer fra andre kommuner.

EM og VIRK samarbeider med:

- Faglig Forum for Kommunalt Flyktningsarbeid (FFKF)
- Flyktningfaglig Forum Øst i Agder
- Barnevernet Øst i Agder
- Andre kommuner i regionen vedrørende grunnskoleopplæring for voksne, også innen spesialundervisning
- Voksenopplæringssentrene i Aust- Agder på ledernivå og på lærernivå

6.2.3 Samarbeid med frivillig sektor

VIRK samarbeider med:

- Hagelaget: enheten deltar på hagedugnad i Fredsparken
- Frivilligsentralen: aktuelle temaer
- Fredshuset: aktiviteter for våre deltakere som et ledd i arbeidet med integrering. VIRK har også deltatt på fredspris arrangement i Fredsparken i flere år
- Ungdomsteateret: Hvert år inviteres deltakerne på VIRK til gratis generalprøve av årets forestilling.
- Etablering av VIRKs venner høsten 2015 for bidrag som lesevenn, turvenn, samtaler og ny form for språkpraksis basert på frivillige. Dette arbeidet fortsetter også i 2017 og er svært positivt for deltakerne.
- Teaterets venner gir gratisbilletter for 5 deltakere fra VIRK til forestillinger i Risørhuset. Dette er et ønske om å fremme interessen for teater og bidra til integrering.

6.3 MEDARBEIDERUNDERSØKELSE

6.3.1 Siste medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR ble gjennomført i uke 39-41 2016. 10-FAKTOR er bedre egnet enn tidligere undersøkelser til å fange opp medarbeidernes oppfatning om hva som skal til for at den enkelte skal kunne gjøre en god jobb og til å synliggjøre områder det er mulig å påvirke.

Vi vil satse på samlet svar i neste undersøkelse.

6.3.2 Enhetsleders kommentar

De ulike ledere vil ta hver sine utfordringer med inn i samlet enhet og lære av hverandre. Hver avdeling vurderer ut fra sine resultater og ledere bruker personalmøter for å arbeide med forbedringer og utviklingssamtaler med den enkelte medarbeider.

6.4 INTERNKONTROLL: HMS

6.4.1 Kommunens mål for HMS-arbeidet

- Alle virksomheter skal måle sin HMS-virksomhet: Oppslutning om de forebyggende aktivitetene og status for ulike HMS-forhold.

- HMS-arbeidet skal involvere alle berørte parter ved hjelp av sjekklister, spørreskjemaer og avviks- og forslagsmeldinger, jfr. §§4 og 5.3 i HMS-forskrift (Internkontrollforskriften). Hensikten er å lære av hverandres erfaringer slik at feil, mangler og avvik ikke oppstår eller gjentar seg.
- Leder- og personalmøter skal ha grafiske avviks- og forslagsrapporter fremlagt, minimum hvert halvår. "Avviksrapport" skal være fast punkt på dagsordenen og vise utviklingen over tid og status for tiltak som er iverksatt.
- Det skal ikke oppstå fravær som skyldes dårlig tilrettelegging av jobben, eller som skyldes dårlige samarbeidsforhold. Medarbeidere og de som mottar våre tjenester er en del av løsningen, ikke en del av problemet.

6.4.2 Vurdering av avviksrapportering

I bosetting EM og på VIRK er rapporterte avvik i QM+ relatert til HMS. Avvikene er beskrevet etter vernerunde og er lukket etter at påtalte punkter er ordnet. Dette er en hensiktsmessig måte å arbeide systematisk på. Det er flere avvik som det fortsatt skal arbeides med.

6.4.3 Tiltak for å redusere avvik

Vernerunder oppleves som viktige, avvik lukkes så raskt man finner praktiske løsninger.

6.4.4 Forebygge og håndtere uønskede hendelser

Alle medarbeidere i ny enhet skal opplæres i Qm+ som avvikssystem i tjenestekvalitet

Qm+ skal tilpasses ny organisasjon i enheten

Ansatte arbeider i en traumebevisst ramme for å redusere avvik.

7) Regnskap 2017 og budsjett 2018

7.1 REGNSKAP 2017

Enhet for Bosetting, opplæring & inkludering – merforbruk kr.1,4 mill.

Enhet	Regnskap 2017	Rev. budsjett	Rest budsjett	Budsjett	Forbr %	Regnskap 2016
161 EBI - Leder	1 066 341	956 000	-110 341	956 000	111,5 %	0
162 EBI - Bosetting Enslig mindreårig	416 845	-5 600 000	-6 016 845	-5 843 000	-7,4 %	0
163 EBI - Voksenopplæringen	1 475 903	2 456 000	980 097	2 269 000	60,1 %	0
164 EBI - Flykningtjenesten	-14 393 577	-10 598 000	3 795 577	-10 624 000	135,8 %	0
16 Bosetting, Opplæring & Inkludering	-11 434 488	-12 786 000	-1 351 512	-13 242 000	89,4 %	0

Tjeneste	Regnskap 2017	Rev. budsjett	Avvik	Budsjett 2017	Regnskap 2016
1200 Administrasjon	1 066 341	956 000	-110 341	956 000	0
2130 Voksenoppl./Fremmedspråkl	777 029	1 741 000	963 971	1 554 000	0
2131 Voksenopplæring utv.hemm.	698 874	715 000	16 126	715 000	0
2421 Flyktingekontoret	2 304 974	2 373 000	68 026	2 347 000	0
2523 Enslige mindreårige Vestlandsstykket 10	-9 493 670	6 759 000	16 252 670	6 656 000	0
2524 Enslige mindreårige utenfor kollektiv	1 439 586	-8 298 000	-9 737 586	-8 298 000	0
2525 Enslige mindreårige Nøysomheten 20	4 526 004	-2 336 000	-6 862 004	-2 417 000	0
2526 Enslige mindreårige administrasjon & fag	1 061 620	282 000	-779 620	282 000	0
2527 Enslige mindreårige Riggen 18	2 883 304	-2 007 000	-4 890 304	-2 066 000	0
2750 Introduksjonsstønad	9 660 297	9 229 000	-431 297	9 229 000	0
2815 Økonomisk hjelp til flykt	5 658 461	3 490 000	-2 168 461	3 490 000	0
8500 Flytningettilskudd	-32 017 310	-25 690 000	6 327 310	-25 690 000	0
16 Bosetting, Opplæring & Inkludering	-11 434 488	-12 786 000	-1 351 512	-13 242 000	0

Kommentar

Enheten består av ca. 41,8 årsverk etter nedbemanning, og har hatt et sykefravær i 2017 på 13,39%, hvor hovedvekten ligger innenfor Enslig mindreårige med 19,05% og flykningetjenesten med 20,35%, og avslutter 2017 mer et merforbruk på kr.1,35 mill. totalt.

Enhet for Bosetting, Opplæring & Inkludering (EBOI) har hatt et meget krevende første driftsår. Forutsetningene for driften endret seg raskt inn i budsjettåret etter hvert som regjeringen strammet inn på flyktning- og asyl- politikken som har vesentlig innvirkning på hele enhetens virksomhet.

Tjenesten bosetting av enslige mindreårige flyktninger måtte legge om driften ihht endret finansieringsmodell, samt hadde tilrettelagt for utvidelse av antall bokollektiv. Tidlig i året ble disse planene endre, og enheten måtte i stedet starte arbeidet med å nedskalere driften for å tilpasse til behov og økonomiske forutsetninger. Enheten har nedbemannet med 10,4 årsverk, samt avvirket 2 bokollektiv og lagt om turnuser. Tjenesten har hatt høyt sykefravær som har gitt et stor arbeidspress på resten av bemanningen, som har vært krevende. Tjenesten har gjort en solid jobb gjennom året, og reduserte forventet svikt/merforbruk ifht det som ble varslet før sommeren. Totalt merforbruker tjenesten kr.6 mill. ved årsslutt.

Voksenopplæringen har også opplevd 2017 som et krevende år, med nedgang i antall elever som følge av endringer i tilstrømningen av flyktninger og asyl. Asylmottaket ble avvirket i april, og skolen merket nedgangen gjennom første tertial. Til tross for reduksjon i antall elever har skolen opplevd økt behov for ressurser som følge av flere elever på introduksjonsprogrammet og stor variasjon i grunnkompetansen i elevmassen. Deltakere på introduksjonsprogram har rett og plikt til flere timer pr. uke enn det elever i asylmottak hadde. Skolen har derfor merforbrukt på lønnskostnader og driftskostnader, men har fått dekket merkostnadene gjennom økte refusjoner og tilskudd knyttet til elevene. Totalt ender VIRK opp med et mindreforbruk på kr.980' ved årsslutt.

Flyktningetjenesten har hatt en utfordrende bemanningssituasjon gjennom året som har gitt noe merkostnader på lønn for å dekke behovene. Disse er dekket opp gjennom øremerkede tilskudd.

Introduksjonsprogrammet merforbruker med kr.431' i 2017, som følge av at det har vært flere inne i programmet enn forventet i budsjettet.

Den største kostnaden i flyktningetjenesten ligger på økonomisk bistand hvor det har vært høye nettokostnader til leie av bolig og tilrettelegging av disse med kr.823', samt kjøp av tjenester til undervisning på VIRK ifm skoleferier og tolk med kr.979'.

Disse merforbrukene på totalt kr.2,5 mill. dekkes opp av økt flyktningetilskudd på kr.6,3 mill. Denne merinntekten skyldes i stor grad mange familiegjenforeninger i 2017, hvor enkelte består av mange familiemedlemmer.

Dette medfører at flyktningetjenesten avslutter 2017 med et mindreforbruk på 3,8 mill. som gjør at hele EBOI avslutter året med et såpass lite merforbruk som 1,35 mill.

7.2 BUDSJETT 2018

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Bosetting, Opplæring & Integrering			
Andre salgs- og leieinntekter	0	-2 109 000	-3 844 000
Overføringer med krav til motytelse	0	-16 372 000	-8 273 000
Andre statlige overføringer	0	-66 044 000	-55 320 000
SUM DRIFTSINTEKTER (B)	0	-84 525 000	-67 437 000
Lønnsutgifter	0	44 121 000	34 119 000
Sosiale utgifter	0	9 944 000	6 407 000
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	0	10 696 000	9 779 000
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	0	1 705 000	1 675 000
Overføringer	0	4 817 000	4 691 000
Fordelte utgifter	0	0	-68 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	0	71 283 000	56 603 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	0	-13 242 000	-10 834 000
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	0	-13 242 000	-10 834 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	0	-13 242 000	-10 834 000

Netto driftsrammer – Enhet for Bosetting, Opplæring & Integrering

Enheten inneholder følgende tjenester:

Ansvar	Navn	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
	Administrasjon	0	956 000	1 074 000
161 EBI Leder		0	956 000	1 074 000
	Enslige mindreårige - Vestlandsstykket 10	0	6 656 000	1 339 000
	Enslige mindreårige -Uteboere	0	-8 298 000	-11 220 000
	Ensl.mindr.Nøysomheten 20	0	-2 417 000	0
	Ensl.mindr.administrasjon og fag	0	282 000	2 841 000
	Enslige mindreårige - Rikken 18	0	-2 066 000	473 000
162 Bosetting Enslige Mindreårige		0	-5 843 000	-6 567 000
	Voksenoppl./Fremmedspråkl	0	1 554 000	2 871 000
	Voksenopplæring utv.hemm.	0	715 000	668 000
163 VIRK Voksenopplæring		0	2 269 000	3 539 000
	Flyktningekontoret	0	2 347 000	3 629 000
	Introduksjonsstønad	0	9 229 000	10 070 000
	Økonomisk hjelp til flykt	0	3 490 000	3 617 000
	Flytningetilskudd	0	-25 690 000	-26 196 000
164 Flyktningetjenesten		0	-10 624 000	-8 880 000
Sum enhet for Bosetting, Opplæring & Integrering		0	-13 242 000	-10 834 000

Netto driftsramme for den enkelte tjeneste under EBOI

Kommentarer til budsjett for 2018

Fra 1/1-2017 var den nye enheten for Bosetting, Opplæring & Integrering (EBOI) i full drift. Første året har vært preget av samkjøring av de ulike tjenestene, samtidig som det har vært en meget utfordrende situasjon med mottak og bosetting av nye flyktninger, avvikling av Asylmottak og nedskalering av driften av bosetting Enslig Mindreårige flyktninger (EM). Det har blitt et krevende oppstartsår, og fokus på å tilpasse driftsnivået i de ulike tjenestene har vært viktig inn mot budsjettet for 2018.

Innenfor Bosetting Enslig Mindreårige flyktninger ligger de største endringene. Det satses på å samle de yngste barna i ett kollektiv med full døgnbemannning i turnus, flere «uteboere» i egne boliger med løpende oppfølging, samt etablering av 4 til 5 «vertsfamilier» hvor barna bor i hybel og får begrenset bistand fra «familien» i tillegg til tjenesten. Tjenesten har nedbemannet, og skal driftes med ca 15 årsverk i 2018. Omleggingen fra opprinnelig 4 planlagte, til å drifte 3 bokollektiv, til nå å drifte ett kollektiv og flere «uteboere», er spennende og kan gi gode effekter med tanke på integreringsarbeidet. Det er lagt opp til å ta imot 1 ny enslig mindreårig flyktning i 2018 som vil gå inn i planlagt drift.

Bokollektivet Rikken 18 vil ha noen kostnader inn i 2018, men avvikles gradvis gjennom de første 2 månedene.

Voksenopplæringen (VIRK) opplever en svikt i inntektene inn i 2018 hvor man mister tilskudd på flere elever som følge av at de har kommet langt ut i 5-årsperioden. Tilskuddet slutter etter 3 år. Skolen har merket bortfallet av Asylmottaket, og forventer ca 170 elever inn i 2018. En reduksjon fra nesten 290 elever når det var mest press.

Det er gjennomsnittlig ca 14 elever pr klasse, og det er krevende å samle større grupper både på grunn av det ulike kompetansenivået til elevene, men også på grunn av begrensninger i lokalene.

VIRK har redusert med 1,8 årsverk, og jobber med å tilpasse driften til at det trolig blir færre elever i årene som kommer slik flyktningssituasjonen er nå.

VIRK leverer tjenester til nabokommunene også, som også er berørt av nedgangen i antall nye flyktninger som kommer.

Flyktningetjenesten har økt bemanningen med ca 1,8 årsverk fra 2017 og har flere deltakere i introduksjonsprogrammet enn tidligere. Det er ca 70 deltakere inne i programmet, og det er tatt høyde for 10 nye flyktninger i 2018. Det er lagt opp til en liten økning i husleier til nye boliger, men ellers en videreføring av budsjettet i 2018. Det er ventet å motta ca 26,2 mill i integreringstilskudd i 2018 basert på nye satser og 10 nye flyktninger.

Enheten har en krevende situasjon, men ser optimistisk på året som kommer.

8) Samlet vurdering av enhetens utfordringer

Enhet for bosetting, opplæring og inkludering ble etablert 01.01. 2017. Vår felles utfordring i enheten vil være å utvikle felles verdier. Vi skal, ved bruk av Risør kommunes verdidokument, ha fokus på medarbeiderskap og arbeidsmiljø og gjennom dette skape gode samarbeidsarenaer hvor arbeidsglede oppleves av alle ansatte.

Ansatte skal møte mennesker som har hatt og kanskje har store utfordringer i livene sine. Dette skal møtes med kompetanse og ydmykhet for deres endrede livssituasjoner.

Vi skal bygge en felles kultur og tilstrebe et verdigrunnlag som kan gi våre nye barn og innbyggere respekt og forståelse. Det er viktig at alle ansatte i enheten finner en felles verdiplattform for arbeidet med flyktninger.

Både EM og VIRK er tjenester som har vokst raskt og verdens situasjon og nasjonal politikk endres raskt. Våre avdelingers arbeid henger direkte sammen med det som skjer i krigsområder og i nasjonal politikk.

Tjenesten har redusert med over 10 årsverk i EM i årsskifte 2017/2018, samtidig har vi måttet øke noe på programrådgiving pga. et stort antall flyktninger på introduksjonsprogrammet.

Vi ønsker å beholde den samlede kompetansen som er bygget opp i tjenestene i Risør. Vi skal være løsningsorienterte og finne løsninger for flyktninger på kort- og på lang sikt.

VIRK har flere utfordringer. Noen går på kvaliteten av tilbudet vi gir, individuelle tilpasninger, behov for tilrettelagt undervisning. Noen utfordringer er mer praktiske, andre økonomiske.

- Antall elever er ikke lenger økende men det kreves fortsatt mange klasserom, grupperom, møterom og kontorplasser for lærere og administrasjon
- Mange analfabeter og deltakere med lite skolebakgrunn krever tett oppfølging
- Løpende inntak nødvendig, men samtidig krevende
- Mange unge med lite skolebakgrunn som ønsker grunnskole
- Opprettholde trykket i forhold til språkpraksisplasser og tenke nye løsninger basert på frivillig sektor
- Høy gjennomsnittsalder blant de ansatte

EM skal fokusere på å hjelpe det enkelte barn i forhold til selvstendighet og kvalifiserer til arbeid eller videre utdanning. Vi skal utvikle og konkretisere gode arenaer for integrering og inkludering.

Avdelingene skal jobbe med å sikre nok språkpraksisplasser. Det skal satses på ytterligere bruk av frivilligheten og samarbeidet skal økes, spesielt med frivilligsentralen.

Vi skal jobbe på flere samarbeidsarenaer og også ha fokus på kriminalitetsforebygging og radikalisering.

Enheten vil søke å fremstå tydelig slik at den enkelte flyktning kan forstå hva som forventes og hva flyktninger kan forvente av en kommunal tjeneste.

Vi skal arbeide videre med intensjonene i sammenslåingen av tjenestene.